

Tibet

TIBET - Zajímavosti

Víte, že...

nejposvátnější hora Amda je 6282 m vysoká Amňe Mačhen, kolem které podobně jako kolem posvátné hory Kailás Tibeťané vykonávají posvátné poutě. tibetský buddhistický růženec thengwa má 108 kuliček. od 10. srpna 1959 platí v Tibetu pouze čínské peníze, které nahradily tradiční tibetské peníze. patronem medicíny v Tibetu je Sanggjä Mänlha (buddha-léčitel). čínský název Tibetu je Si-cang, v anglickém přepisu Xizang.

Tibeťané říkají vonným tyčinkám pö. dnes se ve světě chová pět plemen tibetských psů, nejznámější s nich jsou Lhasa Apso, tibetský terriér a tibetská doga (mastif). středisko tibetského bönů v exilu je v indické Dolandži. v Tibetu rostou asi nejsladší meruňky. tibetský ministr, ve starém Tibetu i dnes v exilu, má titul kalön.

podle starých kronik je za zakladatele bönů považován Šenrab Miwo. hlavní učení školy Gelug tibetského buddhismu, sestávající z ucelené soustavy meditací, cvičení a obřadů, se nazývá lamrim čhenmo (doslova velké stupně cesty). dřevěné konstrukci na hlavě ženy pro upevnění účesu ve starém Tibetu se říká padug.

univerzální tibetský pozdrav je taši dele. hlavní učení školy Kagjü tibetského buddhismu, sestávající z ucelené soustavy meditací, cvičení a obřadů, se nazývá čhagčhen, sanskrtsky mahámudra (doslova velká pečeť, velká smlouva). s'-čchuansko-tibetská silnice spojující Lhasu s Čcheng-tu měří 2100 km, její severní varianta je o 300 km delší. doring je kamenná stéla s významnými nápisy a texty tibetské historie, nejznámější stojí před chrámem Džókhang ve Lhasě, pochází z roku 822 a obsahuje text čínsko-tibetské mírové smlouvy z let 821 - 822. sedmitisícovka Nänčhen Thangla (7088 m) leží asi 120 km severozápadně od Lhasy, poblíž jezera Namccho.

jedinou železnicí v Tibetu je 815 km dlouhá trať spojující Si-ning s Kermem (čínský Golmud) v severním Tibetu (Amdu). k oblíbeným pochoutkám Tibeťanů patří jogurt žo. jedinou osmitisícovkou, která celá leží v Tibetu, je 8013 m vysoká Šiša Pangma.

titul lama je vyhrazen pouze vzdělaným a vysoce postaveným mnichům. jediné mezinárodní letecké spojení má Lhasa s nepálským hlavním městem Káthmándú.

v Ngari, v západním Tibetu, je možné i dnes potkat stáda divokých oslů kjangů (Eguus kiang).

jediná zlatá mince, která byla v Tibetu vydána, je 20 sang z let 1918 - 1921.

Mince byla ražena v mincovně Serkhang (doslova zlatý dům) u Norbulingky ve Lhase.

hlavní učení školy Sakja tibetského buddhismu, sestávající z ucelené soustavy

meditací, cvičení a obřadů, se nazývá lamdä (doslova cesta a ovoce této cesty).

malá schránka pro uschovávání nejceněnějších buddhistických předmětů a

drobností, kterou Tibeťané nosí buď na krku nebo u pasu, se nazývá gau.

velmi oblíbeným jídlem Tibeťanů je sušený tvaroh čhura, vyráběný zejména z jačího mléka.

oblíbenou hrou starších Tibeťanů je šo - obdoba naší hry v kostky. Hraje se dvěma kostkami, 64 mušličkami a třemi sadami různých mincí po devíti kusech na

speciální kožené podložce.

klášter Däpung ležící na okraji Lhasy byl před rokem 1959 s více než deseti tisíci mnichy považován za největší klášter na světě.

Tibeťané používají pro samici jaka zvláštní jméno - di.

první a zatím jedinou učebnici tibetštiny v češtině sepsal v 50. letech Pavel

Poucha.

rozměrově největší tibetská bankovka 100 sang, která byla vydávána v letech 1937 - 1959, měla rozměry 21,5 x 13,8 cm.

Lhasa, hlavní město Tibetu, leží na stejné (třicáté) rovnoběžce jako egyptská

Káhira.

největším distributorem anglicky psaných knih o Tibetu a tibetském buddhismu je londýnské vydavatelství Wisdom Books Publication.

první překlad Tibetské knihy mrtvých do západního jazyka provedl v roce 1927

Dr. Ewens-Wenz ve spolupráci se sikkimským lamou Kazi Dawa Samdubem

prvním vědomě inkarnovaným lamou v Tibetu byl karmapa, hlava tibetské školy Karma Kagjü, který tak založil instituci převtělců, v zahraničí známou zejména z linie dalajlamů.

v Rusku žijí tři národy, které vyznávají tibetský buddhismus: Tuvinci na

Sibiři, Burjati u Bajkalu a Kalmyci u Kaspického moře.

díky internetu je i u nás možno poslouchat zpravodajství v tibetštině - Hlas Tibetu (www.vot.org) a Hlas Ameriky (www.voa.gov/programs/audio/realaudio/) vysílají denně v real-audio formátu.

pravděpodobně první Evropan, který Tibet navštívil, je italský františkán českého původu Odorico da Pordenone, zvaný též bratr Oldřich, Čech z

Furlánska, který jako papežský nuncius pobýval v letech 1316- 1330 v Číně. tibetský vysokohorský ječmen, z kterého se vyrábí campa, roste až do nadmořské výšky 4600 m.

největší komunita Tibeťanů v Evropě žije ve švýcarském Rikonu.

za nejvýše položené jezero v Tibetu je považováno jezero Nganglha Ringccho, ležící v západním Tibetu v nadmořské výšce 4748 m n.m.

posvátná hora Kailás [tibetsky Gang Rinpoče], nacházející se v západním Tibetu, je nejposvátnější horou Asie. Je poutním místem pro džinisty, hinduisty, buddhisty a také bönisty.

tibetský národní kámen je tyrkys ju, který Tibeťanky i Tibeťané rádi a často nosí.

sídelním klášteřem mnichů školy Gjütö, kteří v březnu v Praze vytvářeli pískovou mandalu, je Ramoče, starobylý klášter v centru Lhasy.

tradiční tibetské buddhistické knihy peča nejsou vázané; volné listy obdélníkového tvaru se jen skládají na sebe, ukládají se mezi dřevěné desky a

zabalí se do látky.

Tibeťané často dávají svým dětem jména, která vyjadřují lidské vlastnosti (např. Džigme - nebojácny, Cchering - dlouhověky, Ješe - moudrost, moudrý) nebo jsou inspirováni přírodou (např. Ňima - slunce, Dawa - měsíc, Sengge - lev) a také samozřejmě buddhismem (např. Norbu - klenot, Dolma - ochránkyňe u

nás známá pod jménem Tára, Čhögjal - král dharmy). Např. jméno jedenáctého pančhenlamy Gendün Čhökji Ňimy je možné poeticky přeložit jako Slunce dharmy a

sanghy.

v Samjä se nachází první buddhistický klášter v Tibetu, který byl založen roku

749 indickým učencem Padmasambhavou, Tibeťany nazývaným Guru Rinpoče.

nejoblíbenějším tibetským alkoholem je čhang, který si Tibeťané vyrábějí doma

nejčastěji z ječmene, a připomíná náš burčák.

přibližně 150 km severozápadně od Lhasy leží ve výšce 4718 m n.m. jedno z největších a nejznámějších tibetských jezer Namccho, Nebeské jezero, které má

rozlohu 2207 čtverečných kilometrů.

panda velká (Ailuropoda melanoleuca), jedno z nejpřísněji chráněných zvířat na

světě, žije pouze v Khamu, na historickém území východního Tibetu, dnes připojeném k čínským provinciím S'-čchuan a Jün-nan.

první tibetské poštovní známky byly vydány tibetskou vládou až v prosinci 1912

a vytištěny ve Lhasě, do prodeje se dostaly začátkem roku 1913. Celkem bylo vytištěno 6 známek na šedém papíře s hodnotou 2 1/2 kar, 5 kar, 7 1/2 kar, žogang, 1 tamka a 1 sang.

tibetským národním jídlem je campa, mouka, která se mele z praženého tibetského ječmene. Po smíchání s čajem a přidání másla vznikne kaše, která

tvoří základní potravu Tibeťanů. tibetské písmo vytvořil v 7. století, v době panování krále Songcän Gampa, tibetský učenec Thönmi Sambhóta na základě indického písma dévanágarí. v Tibetu pramení většina velkých řek centrální, jižní a jihovýchodní Asie. V západním Tibetu u posvátné hory Kailás pramení Brahmaputra, Indus, Satladž a Karnálí, na severovýchodě Chuang-che a Jang-c'-ťjang a ve východním Tibetu Mekong, Salwin a Irawady.

Zdroje

TIBINFO RŮZNÉ Software Noviny Mince, známky Na slovíčko s... Kalendář

Tibetská jídla Tibet-prodej

Zobrazeno: 10 x

From:
<https://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:
<https://cesty.in/tibet>

Last update: **2024/05/30 18:51**

